

früheren und jetzigen unterscheiden können. Immer wieder wird sie sich die Frage stellen müssen, die von Anfang an ihr Handeln bestimmt hat: Welche Leistungen benötigen die Mitglieder, welche davon können erbracht werden? Die Mitglieder werden verstärkt und differenziert ihre Vorstellungen und Bedürfnisse äußern müssen, der Vorstand wird sehr genau hinhören, sie gewissenhaft prüfen und umsichtig umsetzen müssen.

Der heute vermeintlich gesicherte Status des Faches könnte zur Sorglosigkeit verführen. Gleichwohl gibt es Signale, die zur Wachsamkeit gemahnen. In der Schulpolitik nicht nur des Landes Nordrhein-Westfalen sind die Weichen auf Konzentration gestellt. Schulzeitverkürzung und zentrale Abschlussprüfungen bewirken und bedingen die Bündelung von Ressourcen. Eine Folge könnte die Einschränkung von Wahlmöglichkeiten sein. Die bisherige Fremdsprachenvielfalt könnte zurückgeführt werden auf ein kleines Set von Monopolsprachen.

Konzentration ist auch in der Verbändepolitik wahrzunehmen. Ähnlich wie in der Wirtschaft haben die global players das Sagen. Die Fachvereinigung Niederländisch wird sich der Frage stellen müssen, wo sie sich zwischen „klein, aber fein“ und „mit den Großen spielen“ positionieren kann. An den Verhandlungen zur Gründung des GMF (Gesamtverband Moderne Fremdsprachen) war sie intensiv beteiligt. Noch ist für die meisten nicht deutlich zu erkennen, wie der Dachverband funktionieren wird. Ein Interesse muss sie daran haben, bei uneingeschränkter Wahrung ihrer Identität Sitz und Stimme und damit Gestaltungsmöglichkeiten in einem nationalen Fremdsprachenverband zu haben.

Konzentration ein drittes Mal. Die Mittel, um Entwicklung und Erhalt der Vermittlung von niederländischer Sprache zu fördern, werden nicht mit der Gießkanne verteilt. Geldgeber fördern projektgebunden. Dies bedeutet, dass auch die Fachvereinigung Niederländisch projektorientiert arbeiten muss, eine Aufgabe, die einen fünfköpfigen Vorstand schnell überfordert, wenn nicht Mitglieder bereit sind, sich zu beteiligen.

Als letztes: Der Jubilarin sei zu den vergangenen zwanzig Jahren gratuliert und für die kommenden viel Erfolg gewünscht!

Aachen

Paul Wolfgang Jaegers

Oprichting Nederlandistenverband: Vereniging voor universitaire Neerlandici in het Duitse taalgebied

Op 20 juni 2006 is in Amsterdam de oprichting van het "Nederlandistenverband: Vereniging voor universitaire Neerlandici in het Duitse taalgebied" feit geworden. Tot oprichting van deze vereniging werd besloten op de laatste docentenbijeenkomst voor Neerlandici in het Duitse taalgebied op 19 maart 2006 in Zürich.

Hoofddoel van de vereniging is het onderhouden van contacten tussen de universitaire docenten binnen het taalgebied, waarbij de tweejaarlijkse docen-

tenbijeenkomsst centraal zal staan. In de toekomst kan echter ook gedacht worden aan de organisatie van lezingen, colloquia, zomercursussen, enzovoort. Ook organiseert de vereniging jaarlijks een colloquium voor doctoranden en habilitanden, wat dit jaar in Münster plaats zal hebben. Bovendien is er met deze vereniging een constante, centrale aanspreekpartner ontstaan die zowel interne als ook externe contacten tussen de universitaire Neerlandici en andere partijen (zoals de Nederlandse Taalunie) kan onderhouden.

Voor de komende twee jaar zal het bestuur van de vereniging bestaan uit: Amand Berteloot (Münster): voorzitter, Esther Ruigendijk (Oldenburg): vice-voorzitter, Bettina Noak (Berlijn): penningmeester, Anouk Bogaert (Keulen): secretaris en Carl de Strycker (Wenen): lid. Contactadres van de vereniging is niedphil@uni-muenster.de. Geïnteresseerde potentiële leden kunnen zich op dit adres melden.

Keulen

Anouk Bogaert

Workshop 'Nederlands tussen Duits en Engels' (FU Berlin)

Op 30 september en 1 oktober 2005 organiseerde de vakgroep Nederlands van de FU Berlin een workshop met als titel 'Nederlands tussen Duits en Engels'. Aanleiding voor deze workshop was het verschijnen van het boek 'Nederlands tussen Duits en Engels' van de Nederlandse taalkundige Van Haeringen in 1956. Van Haeringen had in deze studie gepoogd om het Nederlands vanuit allerlei oogpunten – morfologie, woordenschat, spelling – te vergelijken met het Duits en het Engels. Zijn conclusie luidt in veel gevallen dat het Nederlands een tussenpositie inneemt tussen het Engels en het Duits. In zijn oordelen liet hij zich echter vaak leiden door criteria als 'efficiëntie' en 'uniformiteit' waarbij het Nederlands vaak een slecht figuur slaat.

In de afgelopen vijf decennia is er heel wat onderzoek verricht naar de verhouding tussen de Westgermaanse talen, waardoor de kennis over de onderlinge relatie tussen deze talen zeer vergroot is. Het was de bedoeling van deze workshop om aan de hand van recent onderzoek te laten zien dat er sinds het verschijnen van het boek van Van Haeringen vooruitgang geboekt kon worden zowel op methodologisch en theoretisch vlak als ook met betrekking tot de analyse en de kennis van de talige feiten.

Er was dan ook veel belangstelling voor de workshop 'Nederlands tussen Duits en Engels'. De twee workshopdagen telden meer dan 35 bezoekers. In totaal werden er 22 lezingen gehouden door taalkundigen van 16 verschillende universiteiten in zes landen.

Het gemeenschappelijke element in alle lezingen was het contrastieve aspect: het Nederlands werd vergeleken met het Duits en in een groot aantal lezingen ook met het Engels. Veel lezingen keken daarnaast ook vanuit een historisch perspectief naar overeenkomsten en verschillen tussen de drie talen: er werd bijvoorbeeld aandacht besteed aan de betekenisontwikkeling van Nederlands